

8 בובות ו־3 שחקנים מחפשים „ניכור” ★ מחברת

„הירושמה אהובתי” בישראל ★ „אשה עיבריה מי יידע חיך?”

1978 ★ מוניטין בסך מיליון ל"י בסיפרות העיברית

תיאטרון

עירוניה

לפני שנתיים נורתה יריית התיאטרון הראשונה בקומת הגג של תיאטרון ירושלים, בהצגה האנמית נשים אודות נשים, שהמלל ההיסטרי שלה הפך גברים המצידיים בשיחורר האשה לאנטיפמיניסטים. שרידי להקת נשים אודות נשים, בעזרת גבר אוטרלי ושמונה בובות דמויות-אדם

מרים עירון
ביטוי הניכור...

מהווים פורקן תיאטרוני ליצירה של השח קניית-במאית מרים עירון, תחת הכותרת אנשים רבים.

מדבריה של הגברת עירון מסתבר, שהיא והצגתה נושאים מסר אידיאולוגי שאותו היא מנסחת במילים: „הקפאין שבו שרירות הבובות, העשויות כד ובגודל אדם, והקפאין שהיה לשחקנים ליצור עימן קשר, מהווה פיתרון סמאטרי שבמקורו בא לידי ביטוי הניכור בין בני-האדם. זהו דמיון סימלי לחוסר הקשר בין בני האדם.”

אם להתעלם מהעובדה התמונה שיוצרי תיאטרון חשובים, החל בייג'ין יונסקו וכלה באחרון המחזאים האבסורדיים, שזכו להשתמש ב„זכות היוצרים” של הגב' עירון, כבובות ענק ובאלמנטים דוממים על-מנת להמחיש „פיתרון תיאטרי” שב עזרתו ניתן להגיע לידי „ביטוי הניכור בין בני אדם...” כדיברי הגברת עירון.

האמת המסתתרת מאחרי הצהרות על אודות „הניכור בין בני-אדם...” היא שלהקה זו של שתי נשים, גבר אוטרלי ושמונה בובות סמרטוטים, מכסה על אי יכולת-מישק, ועל היעדר רעיון כלשהו שיש בכוחו לתרום דבר לצופי התיאטרון בארץ, שלמרות „פיגורו” זוכים מפעם בפעם בעיסוק תיאטרוני כלשהו על אודות „הניכור בין בני-אדם”. וזאת, מבלי ל-הזדקק לבובות של סמרטוטים ולאידוי אולוגיה סמרטוטית. אילו הטריחו חברי להקה זו את עצמם לתור בארץ באוטו בוס, להיכנס לחנות המכולת ולמיגרש הכדורגל, היו מגלים שלמרות כל מיגר-עותיה של הארץ הזאת, הניכור הוא נחלתם של „אינטלקטואלים תלושים...” ועד כמה „הניכור” שלהם מיותר.

במקום תיאטרון, רואים על הבמה: עירוניה קאקופונית חסרת ערך בימתי או חברתי כלשהו.

ספרים מומלצים

סיכסוך עבודה

● **אפיקטמוס** (שם מושאל, כנראה) נולד בשנת 50 לספירת הנוצרים ומת בין שנת 125 ל-130 לערך. הוא הובא לרומא כעבד, ובתקופת עבדותו נימנה עם תלמידיו של **מסניוס רופוס**, גדול הסטואיקאים ברומא העתיקה. הוא ייסד בית-ספר לפילוסופיה שימושית בשם מקום מרפא לנשמות חולות, וסיפרו השיי-חות של אפיקטמוס נחשב אחד הראשונים בקלאסיקה הצינית העולמית. הספר ראה אור בהוצאת מרכז ירושלים.

● **ז'אן דניאל**, המפרסם מאמריו על בעיות הקומוניזם ורוסיה הסובייטית, מתמודד בסיפרו הלאומיות שגברה על מארכס בהצטלבויות העימות בין עקרונות ודרך החיים של המחשבה הלאומית, מול ההשקפה הקומוניסטית המארכסיסטית בעבר ובהווה. עיסוק עיוני זה באחד הנושאים האידיאולוגיים הרגישים ביותר של השמאל העולמי, והישראלי, יוצר מסכת עיונית שיש בכוחה לפענח רבים מהמחלכים הבינלאומיים בהווה, כמו האי-רוקמוניזם והאירוסיאליזם, וכמה מבני-יות הזהות של עמי העולם השלישי. הספר ראה אור בהוצאת מסדה, רמת-גן.

● **יצחק בשווייט-זינגר**, שפרי-עטו סיפורי של באשה הוקרן באחרונה בטלוויזיה הישראלית בבימויו של דן זילמן, אינו מסתפק בכתיבה למבוגרים בלבד. החדוש פירסמה הוצאת הספרים עם עובד את ספר הילדים של בשווייט-זינגר שלומיאל איש חלום, ועוד סיפורים לילדים הלכותים מתוך ההווי היהודי

המזרח-אירופאי. סיפורי ספר זה מרתקים, ומיועדים לכל הגילאים.

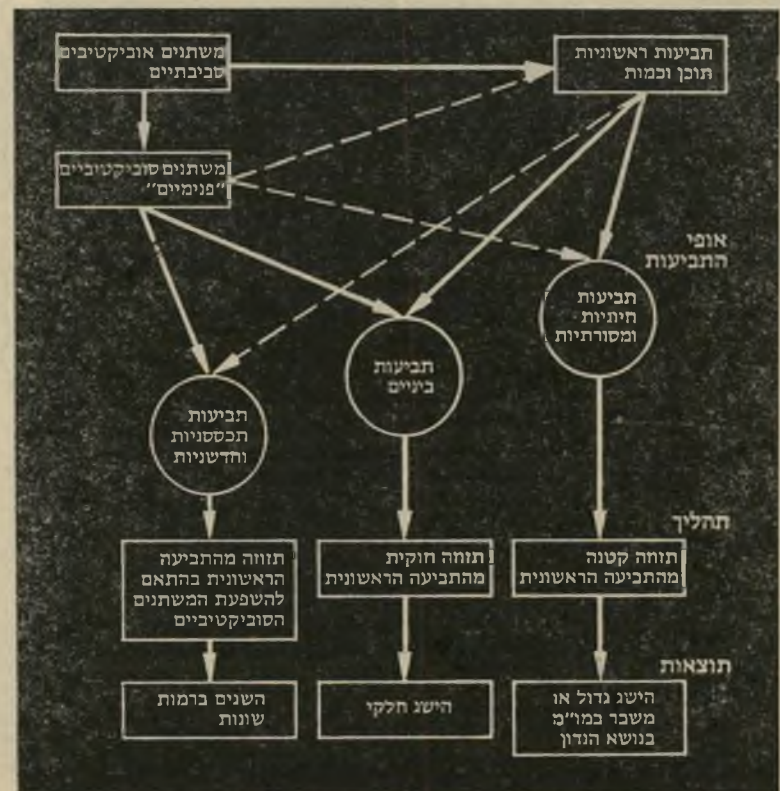
● **ד"ר אמורה גלין**, מרצה בכירה בפקולטה לניהול באוניברסיטת תל-אביב, עוסקת בסיפיה משאומתן קיבוצי — גישות תיאורטיות והמערות הישראלית בנושא המיקוד של יחסי העבודה בישראל. המשאומתן הקיבוצי, היא בוחנת בספר את השפעת צורת ניהול המשאומתן על תוצאותיו. בוחנת את השאלה אם שימוש במידה משפיעות תכונותיו האישיות של נציג העובדים על מהלכו ותוצאותיו של המשאומתן. זהו ספר המיועד לאוכלוסיה סיה המגוונת של שכירים למיניהם, היכר-לים למצוא בספר עיוני זה את הנוסחות להצלחת יתר במגעם עם הגופים המעסיקים.

דיוקן

מרגריט דיוראס

בימים אלה מבקרת בישראל הסופרת. התסריטאית והבמאית הצרפתיה הנודעת מרגריט דיוראס.

דיוראס נולדה בהודוסיין (כיום: וייט-נאם) בשנת 1914, והגיעה לפאריס בגיל 17. היא למדה בסורבון מתימטיקה, מיש-פטים ויחסים בינלאומיים. סיפיה הראשון היה החוצפנים (פאריס — 1943). מייד עם הופעתו של רומן זה שוייכה לקבוצת הסופרים המכונה „הרומן החדש” (אלין רוביגרייה, נטאלי סארוט ואחרים). יצירות נוספות מאת מרגריט דיוראס: המלח מגברלטר (1953), ימים בין העצים (1954).

משאומתן קיבוצי
נוסחות להצלחת יתר

היכר (1955) ומדראטו קנטאבילה (1958) שהפכו מחזות וסרטים, בדומה למחברים אחרים של „הרומן החדש”, העבירה דיוראס את תחום התעניינותה אל הקולנוע, וחיברה את התסריט והתמליל לסרט הנודע היר-שימה אהובתי בבימויו של אלן רנה.

הנפשות הפועלות בספריה ובסרטיה של מרגריט דיוראס מחפשות אחר משמעות בחיים, או אושר, תוך שהן מתנפצות בהגיען לקירבת רצונותיהן. הזמן הוא ממד נע ביצירותיה. הבולטות בכך שהן מושתתות על דיאלוג חפוז ושנון, שבי-עזרתו היא מביאה לידי לעג ולקלס את הפאתוס של המין האנושי, תוך שהיא מאפשרת לכרונולוגיות הסביבתיות לעזור בגיבוש נפשותיה הפועלות.

יחד עם זאת, בכל יצירותיה קיים מדד רדום ואנטי-דרמאטי, תוך שיקוף סיפורתי של מציאות יומיומית. יחד עם זאת מתר-חבטות נפשויות הפועלות תמיד בחוסר התכליתיות של החיים בעולם הזה.

בעשור השנים האחרון עברה מרגריט דיוראס כימטע לחלוטין לממד של יצירת סרטים. אלה מיועדים לקהל צופים מצומצם, מצב המגביל את יכולת הייצור הכלכלית של סרטיה, והיא השכילה ליצור אותם באמצעים מצומצמים ובמעט ימי צילום. סרטיה האחרונים: שירת הודו, שמה כשם ונציה, בכלכותה השוממה, ימים בין העצים והמשאית הוצגו תחודש בארץ בחסות המכון לתרבות צרפת.

מלחמת תרבויות

ימי הביניים '78

„הריסת חומות הגיטו”

קיימת צביעות רבה באורה-החיים הישראלי, ובפרלס התגובה המחשבתית של החשוב והעילית גסייחד. שעה שכמה אנשי בוהמה, בראשותו של אורי זוהר, מתחילים לשמור מצוות, לגדל פיאות, ולהטיף לחזרה לדת בעזרת אמצעים מיסיונריים שמעולם לא היו מקובלים ברוח היהדות — המעשה שלהם הופך לנושא ציבורי ראשון במעלה, וכלי-התיקשורת למיניהם דנים ומנתחים — כתוצאה מכך — את היעדר הערכים בחברה הישראלית, ואת ההזדקקות לאמונה דתית רבה ערכים.

כאשר שתי האחיות החרדיות הצעירות, חנה ואסתר הורוביץ, מקריית-צאנז בירושלים, שלחו יד בנפשו, בלוזית מילות השירה של אוסקר ויילד על אודות האושר שמעבר לנצח, בעיני כלי התיקשורת והציבור היה זה נושא למדור הפשיעה, נושא שהסתכם בתצלום של קבר האחיות בעמוד האחורי של הצהרון, ובכתבת-רקע סוציולוגית מעולה בטלוויזיה.

האמת היא שמדובר, במעשה-ההתאבדות הזה, בסיפור של מלחמת תרבות המתנהלת מזה 100 שנים לפחות. מדובר כאן בתהליך של התנערות מייבוך הדת היהודית האור-תודוכסית, מאי-גמישותה ומאיי-כוחה ל-התאם עצמה לעידן המודרני. שלילת יהדות חשוכה זו הביאה, בסוף המאה ה-19, את ראשית התחיתה הלאומית הישרא-לית, ואת הציונות, שהיו למעשה שלילת החשיכה וחוסר-האונים היהודי, שבמהלך המאה הנוכחית עלו ראשי האורתודוכסיה הדתית על הרכבת ברוי רק אחרי שהושלמה הנחת מסילת הברזל של הרעיון הציוני. אלא שלציונות קדמה „סיפרות ההשכלה”